

Тривалий час Україна утримує негативне сальдо зовнішньої торгівлі, насамперед, внаслідок низько конкурентного експорту та високого сировинного та енергетичного імпорту. Тому, лише за умови суттєвого підвищення у виробництві конкурентних товарів з високою доданою вартістю, Україна спроможна як покращити зовнішньоторговельні позиції, так і суттєво знизити ризики девальваційних шоків [3].

Поряд з цим в Україні започаткувався цікава тенденція – в посткризовий період в Україну послідовно зростають грошові перекази громадян-українців з-за кордону, обсяги яких у 2012-2013 рр. суттєво перевищили обсяги припливу ПІІ. На жаль, з середини 2014 р. НБУ запровадив низку заходів примусової конвертації валютних переказів у гривневі еквіваленти, що може повністю зруйнувати потоки валютних переказних коштів [1].

За умов збереження високих девальваційних ризиків національна банківська система продовжуватиме втрачати кошти населення; своєю чергою, населення не зможе розраховувати на банківську підтримку. Це й надалі підтримуватиме девальваційну хвилю і вимиватиме заощадження населення з банківської системи, посилюючи кризові явища.

Зовнішньоекономічні складнощі посилюються тим, що в Україні останніми роками стрімко зростає зовнішній борг – як державний, так і приватний – структура якого дедалі більше ставала ризиковою. Так, сьогодні короткостроковий борг в 3-4 рази перевищує рівень валютних резервів країни, а відтак, є чинником стійкого зростаючого попиту на іноземну валюту, що додатково посилює девальваційний тиск на національну валюту [2].

Розгортання кризових проявів мало беззаперечний негативний вплив на добробут. Зокрема, фактично відбувалася «консервація» рівня реальних зарплат, хоча номінальні й могли певним чином зростати.

Література

1. Василь Юрчишин. Україна: від кризи до кризи. [Електронний ресурс] // Центр Разумкова:[сайт]. – Режим доступу: http://www.razumkov.org.ua/upload/1410787033_file.pdf.

2. Національні рахунки. [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України: [сайт]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

3. Ризики посткризового розвитку фінансового сектору України: джерела, оцінки, інструменти стабілізації. [Електронний ресурс] // НІСД: [сайт]. – Режим доступу: www.niss.gov.ua.

Довлетхан Диливерханов
*Харьковский национальный технический университет
сельского хозяйства имени Петра Василенка*

ОСОБЕННОСТИ ТОЛКОВАНИЯ СУЩНОСТЬ КАТЕГОРИИ «РЫНОЧНАЯ ИНФРАСТРУКТУРА»

Инфраструктура – это обязательный компонент любой целостной экономической системы и подсистемы. Она представляет собой составную часть общего устройства экономической или политэкономической жизни, носящую подчиненный вспомогательный характер и обеспечивающую нормальную хозяйственную деятельность экономики или политической системы в целом.

На сегодняшний день трудно представить человека, который ничего не слышал бы об инфраструктуре рынка. Однако даже, невзирая на такое широкое использование данной категории, ученые, до сих пор так и не пришли, к

единственному определению термина «инфраструктура». А поэтому, на наш взгляд, актуальность данной проблематики не вызывает никаких сомнений.

Впервые термин инфраструктура был использован в экономическом анализе для обозначения объектов и сооружений, обеспечивающих нормальную деятельность вооруженных сил (вначале XX-го века). Он произошел от латинских слов «infra» - ниже, под; «struktura» - строение, расположение. Несмотря на широкое использование, существуют различные трактовки этого понятия.

Одна группа ученых определяет инфраструктуру как всю систему обслуживания, видя функцию инфраструктуры в предоставлении услуг производству и населению, в обслуживании производства и населения. Другие понимают под инфраструктурой систему производственного обслуживания в виде ее назначения в создании общих условий производства, в обеспечении деятельности основного производства [1].

Известна и такая точка зрения, согласно которой инфраструктура составляет накопленное материальное богатство, как совокупность объектов и сооружений, обеспечивающих необходимые материально-технические условия для успешного функционирования предприятий промышленности, как часть национального богатства, которое призвано обеспечить беспрепятственное поле деятельности [1].

В 40-е годы XX-го века на Западе под инфраструктурой стали понимать совокупность отраслей, обслуживающих нормальное функционирование материального производства. В российской экономической литературе эта проблема получила основное развитие в 70-е годы.

В целом, инфраструктура — это комплекс основных сооружений, которые поддерживают повседневную жизнь и экономическую активность в общине. Включает в себя дороги, системы электро- и водоснабжение, телекоммуникационные системы, а также общественный транспорт [2]. Относительно рыночной инфраструктуры, то мы считаем, что это система предприятий и организаций, которые обеспечивают движение товаров и услуг, денег, ценных бумаг, рабочей притворы. К числу таких учреждений относятся биржи, банки, дилерские и брокерские конторы, службы занятости, информационно-коммерческие, оптовые и снабженческо-сбытовые организации, пункты проката и лизинга. Встречаются и другие определения рыночной инфраструктуры. Ее характеризуют как комплекс элементов, институтов и видов деятельности, создающих организационно-экономические условия функционирования рынка, так и совокупность организаций, государственных и коммерческих предприятий и служб, обеспечивающих нормальное функционирование рынка [3]. Обслуживание взаимоотношений производителей товаров и их непосредственных потребителей — основное предназначение институтов инфраструктуры.

Многие из тех вещей, которые мы воспринимаем как должное, например радио, Интернет, метро, чистая вода, являются частью инфраструктуры. Без них жизнь была бы совершенно иной и, вероятно, не такой комфортной. Однако инфраструктура важна не только для обеспечения повседневного комфорта. Она играет ключевую роль в снижении уровня нищеты. Как правило, инфраструктура повышает производительность и улучшает качество жизни в общине.

Выводы. Таким образом, можно сделать вывод, что рыночной экономике для ее успешного развития просто необходима инфраструктурная система взаимосвязанных специализированных организаций, которые обслуживают потоки товаров, услуг, денег и рабочей силы. Однако какие бы положительные результаты не вносила инфраструктура в развитие рынков ученые еще очень долго будут спорить относительно категории инфраструктура.

Литература

1. Мордовченков Н.В. Рыночные аспекты современной инфраструктуры (теория, методология, опыт) / Н.В. Мордовченков. Н. Новгород: Изд-во Гладкова, 2002. – 394 с.
2. Большой энциклопедический словарь [Электронный ресурс] – Режим доступа // <http://www.dic.academic.ru/>
3. Википедия, свободная энциклопедия [Электронный ресурс] – Режим доступа // <http://ru.wikipedia.org>

Наталія Добровольська

Тернопільський національний економічний університет

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Глобальні проблеми в аграрній сфері сучасності – це сукупність соціоприродних проблем, від вирішення яких залежить соціальний прогрес людства та збереження цивілізації. Вони характеризуються динамізмом, виникають як об'єктивний чинник розвитку людської цивілізації і для свого вирішення потребують об'єднаних зусиль всього людства.

Джерела глобальних проблем сучасності можна умовно розділити на дві групи: поглиблення розбіжностей між людиною і природою (екологічні, продовольчі, енергетичні та ін. проблеми); відносини між людьми (проблема демографії і т.п.).

Експерти відносять аграрний сектор до найважливіших галузей національної економіки України, що дає значній частині сільського населення робочі місця, забезпечує продовольчу безпеку та продовольчу незалежність нашої держави.

Аграрний сектор є одним з пріоритетних та стратегічних напрямів розвитку економіки України. Сільськогосподарський потенціал України може стати основою для становлення особливої ролі національної економіки у сучасній системі світогосподарських зв'язків.

Україна у 2013 році посіла 2 місце у світі за експортом зернових культур після США. У 2014 р. передбачалося експортувати понад 30 млн т зерна. Україна займає 1 місце в світі за обсягом експорту соняшникової олії (58%). Лідерами за обсягами імпорту українського зерна залишаються Єгипет та Саудівська Аравія, кукурудзи – Саудівська Аравія, Китай, Єгипет, соняшникової олії – Польща, Індія, Єгипет, Іран, Алжир.

Серйозну увагу до сільськогосподарського потенціалу України проявляє Японія. Особливо в контексті світової продовольчої кризи. Японія хоче більш активно розвивати співробітництво з Україною, вкладати прямі інвестиції та кредити в наш аграрний сектор.

Російський напрям для української сільгосппродукції в останні роки виявився досить складним, багато в чому досить непередбачуваним. Справа в тому, що в Росію сьогодні з-за кордону завозяться за безцінь колосальні обсяги продуктів харчування, приблизно на 30 млрд. доларів на рік. Населення України втричі менше ніж Росії, а в нашу державу завозяться продукти харчування на суму 200 млн. доларів. Наша частка з 30 млрд. доларів імпорту Росією сільськогосподарської продукції складає понад 640 млн. доларів, або всього 2,5 %. В основному це продукція тваринництва та солодоші. Російський ринок для українського сільгоспвиробника майже втрачений.

Досить небезпечною виявилась контрабанда продуктів харчування в Україну. Країни, що нас оточують, мають розвинений аграрний сектор, продукцію якого треба